

Baranya Vármegyei Német Önkormányzat
Pécs, Széchenyi tér 9.

Szám: BMH/125-38/2024.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: a Baranya Vármegyei Német Önkormányzat **2024. november 6. napján 17.00 órára** összehívott, és a Lenau Házban (7621 Munkácsy Mihály utca 8.) megtartott közmeghallgatásán.

Jelen vannak: Szugfil József elnök
Schmidt Zoltán elnökhelyettes
Baumann Mihály képviselő
Fekete László képviselő
Wenczel Csilla képviselő
(a mellékelt jelenléti ív szerint)

Távol van: Stefan Bürgermayer képviselő
Wehring Gábor képviselő

Jelen lévő meghívottak a Baranya Vármegyei Önkormányzati Hivatal részéről:
Hamarics Ildikó jegyzőkönyvvezető
(a mellékelt jelenléti ív szerint)

Jelen vannak még: 20 fő érdeklődő

A TANÁCSKOZÁST HANGFELVÉTELEN RÖGZÍTETTÜK!

Szugfil József, a közgyűlés elnöke köszönti a megjelenteket magyar és német nyelven. A Baranya Vármegyei Német Önkormányzat Közgyűlésének (a továbbiakban: BVNÖ) közmeghallgatását megnyitja, a jelenléti ív alapján megállapítja, hogy a 7 közgyűlési képviselőből 5 közgyűlési képviselő jelen van, a testület határozatképes.

Szugfil József, a közgyűlés elnöke ismerteti a megjelent érdeklődőkkel a közmeghallgatás témáját.

Hozzászólás, kérdés, észrevétel nem lévén a közgyűlés elnöke szavazásra bocsájta a meghívó szerinti napirendi javaslatot.

A közgyűlés 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi napirendet fogadja el:

1. Német nemzetiségi választásokkal kapcsolatos tapasztalatok

Előadó: Sugfil József, a közgyűlés elnöke

A NAPIREND TÁRGYALÁSA

1. napirendi pont: Német nemzetiségi választásokkal kapcsolatos tapasztalatok

Szugfil József, a közgyűlés elnöke elmondja, hogy örömteli esemény számukra, hogy ennyien megjelentek a közmeghallgatáson. Erre való tekintettel kéri, hogy mutakozzanak be és mondják el, mely települést képviselik.

Kiegészítésként hozzáteszi, hogy a BVNÖ Közgyűlése 7 főből áll, Baranya vármegyében ők képviselik a németiséget.

Először a Baranya Vármegyei Német Önkormányzat képviselő-testülete mutatkozik be, majd a megjelent érdeklődők egyesével folytatják a bemutatkozást.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese elmondja, hogy a BVNÖ 2005. évtől van, nem a kezdetektől.

Szugfil József, a közgyűlés elnöke bevezetésként elmondja, hogy az idei évben amiatt szervezték a közmeghallgatást a Lenau Házba, hogy láthassák a szépen felújított épületet. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának a kezelésébe került az épület. A felújításhoz a pályázatot is ők nyújtották be. A cél az, hogy ez a gyönyörűen felújított épület tartalmat is kapjon.

Baumann Mihály képviselő a Lenau Házzal kapcsolatban annyi kiegészítést tenne, hogy közel 15-20 évvel ezelőtt a Baranyai Német Önkormányzatok Szövetsége megkérte az egyes működő német önkormányzatokat, hogy az új székház építéséhez kapcsolódóan próbáljanak meg hozzájárulni. Akkoriban összegyűlt körülbelül 22 millió forint. Meghiúsult a tervezett építkezés. Az összegyűlt összeget átadták az Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának, cserébe ezért tud a szervezetük a Lenau Házban tevékenykedni.

Hangsúlyozza, hogy véleménye szerint szerencsés helyzetben vannak, mint magyarországi németek. A szerencsés helyzet alatt azt érti, hogy nagyon jól szervezett a nemzetiségük és az LdU kiváló munkát végez. Nem kell harcolniuk ezáltal nincs más dolguk, mint a kultúrájukat ápolni, figyelni az oktatási intézményekre. Úgy gondolja, hogy önkormányzatuknak is ez alapvető feladata. Ebből kifolyólag döntöttek úgy már évekkkel ezelőtt, hogy a rendelkezésre álló összegeket pályáztatják a Baranya vármegyén belül.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese elmondja, hogy szinte az összes pénzüket pályáztatják. Elmondja, hogy a negyedéves pályázataikba teszik bele az összes pénzt. Valamint a nemsokára kiírásra kerülő év végi nagy pályázatra, ahol rachte isnrumente-re lehet majd pályázni.

Szugfil József, a közgyűlés elnöke elmondja, hogy nagy eredmény, hogy ilyen nagy összegű pályázatokat tudnak kiírni.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese tájékoztatja a jelenlévőket, hogy 2024. november 21-én a Lenau Házban megszervezésre kerül egy Fórum, melyre a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke, Hock Ibolya tart egy előadást arról a Handbuch-ról, amely összefoglalja a német önkormányzatok tevékenységét. Ezt követően röviden ismertetésre kerülnének az évvégi nagy pályázattal kapcsolatos fontosabb tudnivalók.

Szugfil József, a közgyűlés elnöke rátérve a közmeghallgatás témájára kérdezi a megjelenteket, hogy tapasztaltak-e valamely területen nehézséget a választások alatt.

Baumann Mihály képviselő ehhez kapcsolódóan hozzá teszi, hogy a települési önkormányzatok mellett működő Hivataloknak feladatköre az is, hogy a nemzetiségi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatokat is ellássák. Korábban erre irányuló panaszokat hallottak. Kérdezi, hogy tapasztaltak-e az idei választások folyamán erre vonatkozó nehézségeket?

Herbelyné Baron Mária érdeklődő elmondja, hogy nagy segítség volt a nemzetiségi névjegyzék.

Kérdése az lenne, hogy annak, ha adott településen 100 fő felett van a regisztrált nemzetiséghez vallók van-e anyagi kihatása.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese elmondja, hogy jelenleg Magyarországnak még nincs elfogadott költségvetése. Egyeztetett a Bethlen Gábor lapkezelő Zrt-vel, ahol szintén azt mondták, hogy pályázatokat akkor tudnak kiírni, ha meg lesz Magyarország költségvetése. A nemzetiségek pénze is a Magyarország költségvetésében van benne. Azt nem lehet tudni előre, hogy mennyit fognak megszavazni.

A kérdésre a válasza pedig, hogy jelenleg, ahol 50 fő alatt van a regisztrált nemzetiségi lakos ott az alap juttatást kapják az önkormányzatok, ami 520.000 forint, az 50 fő felettiek esetében ennek a kétszerese 1.040.000 forint. A területi nemzetiségi önkormányzatok pedig ennek a kétszeresét 2.080.000 forint. A pályázati rendszert ez alapján kell értékelni.

A feladatalapú támogatás pedig pontszámítási rendszer alapján működik. A hozott határozatokat pontozza a támogatás kezelő, ami maximum 100 pont lehet. Jelenleg vita folyik erről, hogy hogyan legyen. Ő is írt erről egy elképzelést. Javasolja, hogy mindenről hozzanak határozatot.

A feladatalapú költségvetési támogatás elbírálásának 3 fő szempontrendszere van:

- nemzetiségi érdekképviseléssel összefüggő feladatok,
- nemzetiségek kulturális autonómiájával összefüggő feladatok,
- nemzetiségi léttel összefüggő feladatok.

Wenczel Csilla képviselő javasolja, hogy a környékbeli települések kössenek együttműködési megállapodást, hisz úgymint meghívják egymást a rendezvényeikre. A határozatokban pedig lehet erre hivatkozni.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese visszakanyarodva az eredeti témára kérdezi, hogy márciustól mostanáig bezárólag merült-e fel olyan dolog, amiről érdemes beszélni. Kérdezi ezt azért, mert a Nemzeti Választási Iroda felé jelezniük kellene, ha voltak gondok.

Erdeiné Csütörtök Teodóra érdeklődő elmondja, hogy az 5 évvel ezelőtti választás alakalmával sokkal jobban szervezett volt, hogy az egyik helyiségben a nemzetiségi szavazás folyt, a másikban pedig a rendes. Az idei évben ez már nem így volt. Véleménye szerint személyiségi jogokat sért, nem beszélve az adatvédelemről.

Dr. Hardicsay Sándor érdeklődő elmondja, hogy problémát jelentett Óbányán is, hogy sokan kijelentkeztek a nemzetiségből azért, hogy pártra szavazhassanak. Véleménye szerint tragikus.

Schwarz-Kiefer Patrik érdeklődő elmondja, érdemes lenne azon elgondolkodni, hogy a regisztrációs kampányt az önkormányzati választások előtt is elvégezni, akár a megújítás szempontjából, akár az aggódó telefonhívásokat elkerülve. Lehetne a helyi vagy az országos nemzetiségi önkormányzatoknak egy plusz tevékenysége a meglévők mellé.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese elmondja, hogy az újonnan alakult nemzetiségi önkormányzatok idén nem kapnak még működési támogatást.

Erdeiné Csütörtök Teodóra érdeklődő kérdezi, hogy lesz-e egy olyan lista, mint a korábbi években, amiben benne lesz mind a 116 német nemzetiségi önkormányzat publikus elérhetősége.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese válaszul elmondja, hogy november 15-e után készül el a lista.

Erdeiné Csütörtök Teodóra érdeklődő kérdezi, hogy van-e lehetőség arra, hogy a Lenau Házban a nemzetiségi óvónőkkel tartandó tanácskozásaikhoz kapjanak erre a célra helyiséget.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese válaszul elmondja, hogy magát a Lenau Ház vezetését kell ezzel megkeresni.

Schwarcz-Kiefer Patrik érdeklődő más témát szeretne elmondani, ami kicsit túl mutat az önkormányzati dolgokon. Az egyik hobbyja a statisztikák. Amikor a feladatokról van szó, akkor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy milyen közegben kell ellátni ezt a feladatot. Ami sajnálatos módon egy romló tendenciát mutat. Sajnos ez egy velejárója a vidéki Magyarországnak. A magukat németnek vallók is folyamatosan csökkenő számban vannak jelen. Példaként említi meg, hogy 11 év alatt a 25.718 magat németnek valló baranyaiból 2022-re 19.111 maradt. Amikor eltűnik egy népcsoportnak az egyötöde 11 év alatt, akkor ilyenkor Erdélyben vészharangot szoktak kongatni, hogyha a határon túli magyarsággal történik egy ilyen csökkenés. Az anyanyelv tekintetében 2001-hez képest lefeleződött és 2011-hez képest is körülbelül a 60%-a maradt meg azoknak, akik a népszámláláskor bejelölték, hogy németül is beszélnek. Az átlagéletkor az 50-59 korosztály az, akik közül a legtöbben magukat németnek vallották. Van egy érdekes jelenség az pedig az Európai Unió

állampolgárok, ez esetben a német állampolgárok megjelenése. A jelenlévőknek nem újdonság az, hogy 1-2 német nyugdíjas házat vett valamelyik kis faluban. az ő számuk 1194 2022-ben Baranya vármegye területén. Összehasonlításként 2001-ben ez még csak 269 fő volt, 2011-ben pedig 711 fő, ez az összes németiségnek az egy huszad része. Felveti annak a kérdését, hogy ezeket az embereket, hogy és miképp lehet integrálni.

Elmondja, hogy ha járási szinten nézik, akkor ez a fogyás még drasztikusabb. Ha a Pécsváradi-Bólyi-Mohácsi járást, illetve a Siklói járásnak a Villányi sávja az, amit magterületnek lehetne tekinteni. 2001-ben a Pécsváradiban 23%, a Bólyi járásban 27%, a Mohácsi járásban 17% vallotta magát német nemzetiségnek. Mára a Pécsváradi járásban 18%, a Bólyi járásban 18%, a Mohácsi járásban 13%-ra csökkent azoknak a száma, akik német nemzetiséghez tartozónak vallották magukat.

Kérdezi a jelenlévőket, hogy van-e valakinek esetleg tudomása arról, hogy van-e településén, vagy a környékén olyan német nyugdíjas, aki pedagógus. Kérdezi ezt azért, mert a Tankerületekkel egyeztetett arról, hogy őket bele lehetne vonni a nemzetiségi oktatásba. Amennyiben be tudják vonni őket az oktatásba, akkor van anyanyelvi tanár az intézményben.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese kiegészíti azzal, hogy ugyanez vonatkozik az óvónőkre is.

Erdeiné Csütörtök Teodóra érdeklődő elmondja, hogy sajnós az eredeti szép nyelvet már nagyon kevesen beszélik. Ha eljutnak a főiskolára, akkor is csak szaknyelvet tanulnak. Egy óvodában egy gyermeknek pont ez lenne a legfontosabb. Sokkal jobban látja ebben a realitást, mint az iskola rendszerében, ahol a cél véleménye szerint lexikális tudás.

Fekete László képviselő azzal kapcsolatban, hogy nem feltétlenül kell pedagógusnak lennie, ha példának okán szakkör keretében egy megbízási szerződéssel tanítja a gyermekeket az anyanyelvi németre.

Schwarz-Kiefer Patrik érdeklődő más témával is készült. Elmondja, hogy a legtöbb település esetében ki van írva németül is a település neve. Ez egy szimbolikus lépés volt, amit meglehetősen lépni. Ha Baranya vármegyében beérkeznek a 6-os úton, akkor ott a Baranya vármegye neve kint van németül és horvátul. Bátorkodott egy gondolattal, hogy az útirányjelző táblákon is megjelenjen a település nemzetiségi neve. Ennek gyakorlati haszna nyilván kevesebb van, viszont szimbolikusan nagy jelentősége lenne annak, aki erre a vidékre jön az láthatná, hogy itt egy német ajkú közösség van. Erre van egy nemzetközi példa is. Az Európai Unióban ott, ahol 10 % felett van a nemzetiségi lakosság ott ki van táblázva. Ezzel meg lehetne mutatni azt, hogy ez a közösség élni akar.

A megjelentek véleményét kéri ez ügyben. Véleménye szerint ott, ahol 10% felett van a nemzetiségi lakosság gond nélkül meglehetősen csinálni. Nem egyedülálló Magyarországon. Vas vármegyében a szlovénok már megcsinálták.

Baumann Mihály képviselő elmondja, hogy a külföldi településeken gyakran két nyelven vannak kiírva a településnevek.

Herbelyné Baron Mária érdeklődő kérdezi, hogy ezt ki fogja finanszírozni?

Baumann Mihály képviselő úgy gondolja, hogy ebben segítséget lehetne kérni Ritter Imre nemzetiségi képviselőtől, vagy más állami szervnél pályázni.

Schwarcz-Kiefer Patrik érdeklődő elmondja, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. vannak egyedi elbírálási kérelmei. Ha ennek van egy olyan támogatási háttere, akkor nem gondolja, hogy nem engednék. Magyarország alaptörvényében rögzíti, hogy foglalkozik a nemzetiségek fennmaradásával. Úgy gondolja, hogy ez nem egy olyan tétel, amit Magyarország költségvetése ne bírna el.

Schmidt Zoltán, a közgyűlés elnökhelyettese elmondja, hogy nem csak a kultúrájuk megőrzése a feladatuk, hanem az érdekképviselés is. Véleménye szerint ez az ügy pont az.

Dr. Hardicsay Sándor érdeklődő elmondja, hogy Óbányán található egy kis huta. Úgy gondolja, hogy ez is a német identitás egy része. Nem csak a nyelv, hanem az a tevékenység, ami létrehozta ezt a települést.

Kérdés, észrevétel, hozzászólás nem lévén a közgyűlés elnöke szavazásra bocsátja az alábbi határozati javaslatot.

A közgyűlés 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

55/2024. (X. 6.) BVNÖ

Határozat

A Baranya Vármegyei Német Önkormányzat Közgyűlése 2024. november 6. napján a Lenau Házban a „*Német nemzetiségi választásokkal kapcsolatos tapasztalatok*” témában Közmeghallgatást tartott.

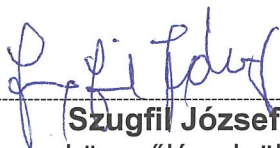
Határidő: azonnal

Felelős: Szugfil József, a közgyűlés elnöke

További hozzászólás, kérdés, észrevétel nem lévén Szugfil József, a közgyűlés elnöke a jelenlévők munkáját megköszöni, a közmeghallgatást 18:23 órakor bezárja.

Jegyzőkönyv leírva: 2024. november 11.

Szugfil József
a közgyűlés elnöke

Jegyzőkönyvet aláírta:
2024. 11. hó 18. nap

Wenczel Csilla
Jegyzőkönyv-hitelesítő

Jegyzőkönyvet aláírta:
2024. 11. hó 18. nap

Hamarics Ildikó
Jegyzőkönyvvezető